

O svíčkách, mýdla a sodě aneb Otta mydlí, Otta mastí, v celé vlasti

„Šedesát let usilování o lepší bytí a vytvoření podniku, jenž by stál v popředí našeho průmyslu. Vzpomínám na těžké začátky, listuji rok po roce a vidím, jak to všechno rostlo, co to dalo práce, odříkání a námahy v sebedůvěru. Vytrval jsem a dílo se podařilo.“

Výročí továrny. Šedesáté. A pánovi je... Ano, je to neuvěřitelné. Sedmaosmdesát. Jak ten čas letí... Vždyť se to zdá nedávno, kdy on, František Otta, začal vařit na náměstí mýdlo. Lákalo ho to už od dětství. Nejdřív byl v učení, to se ví. Ale netrvalo dlouho a táhlo ho to jít na zkušenou do zahraničí. Poznává Rakousko, Německo, poté se vrací zpět do Čech. Po návratu domů už může pracovat u významnějších mydlářských firem. Co chtít víc, ovšem... odolat zprávě svého bratra, že v Rakovníku je na náměstí k pronájmu dílna, to prostě Františkovi nedalo. Na domě 117 přibyly dvě vyobrazené zkřížené svíce, neboť mýdlo, soda a právě svíčky jsou hlavním sortimentem mydláren. A pan František Otta začíná vařit mýdlo. Nejprve na všechno musí stačit sám. Nabízí výrobky v okolních obcích a mýdlo nejen vyrábí, ale také sám prodává. Zadarmo není nic. Natož pomocníci. Díky šikovnému a milému přístupu schopného obchodníka se ale nějaké ty korunky přeci jen už začínají sypat a první pomocníci se objevují. Patří mezi ně i jeho syn, který kvůli pomoci v tatínkově firmě opustil studia. Ovšem s rozvojem malé firmy Otta není všechno tak jednoduché, jak vypadá. Lidé si stěžují na nepříjemný zápach z výroby mýdla a je tu problém. Dílnička musí z náměstí zmizet. Ohleduplnost nadevše. To je přeci jedna ze zásad každého slušného člověka, ne? A obchodníka dvojnásob. Zvlášť potom takového, jakým byl pan František Otta. Láme se století devatenácté s dvacátým a za městem vzniká malá továrnička. Zápach nesmí nikoho obtěžovat.

A obchod vzkvétá. Mýdla z továrny pana Otty zdobí vyražený symbol města - malý rak. Odteď je to ochranná značka podniku. Nezdobí ale jen tak ledajaké mýdlo! Od roku 1893 totiž František Otta vyrábí jako první v Čechách luxusní mýdlo bílé. Konkurence může jen závistivě koukat, protože bílé mýdlo firmy Otta je u nás zatím jedno jediné. Pozadu zůstává dokonce i ústecká továrna na mýdlo a jedlé tuky Johanna Schichta, která své výrobky dodává do všech koutů republiky.

Už nezůstáváme pouze u sody a mýdla základního. Firma Otta vyrábí mýdlo jádrové i toaletní, holící přípravky, prášky na prádlo, zubní pastu, mýdlové vločky i margariny, ať už žlutý, bílý, čajový či tažný na lískové těsto. A pan Otta ví, jak obchodovat. Do všech koutů světa se rozlétají reklamní slogany „Ať jsi černý jako bota, umyje tě mýdlo Otta!“ nebo „Otta mydlí, Otta mastí, v celé vlasti“. Při čekání ve frontě na Ottovy výrobky si můžete číst reklamní veršíky a vaše dítě dostane od hodného pana prodavače malý lístek s pohádkou.

Pan Otta přesto nemá lehký život. Jeho žena i syn umírají velice mladí, což je pro něho veliká rána. Zbyl mu jen syn Alois. Se svou druhou ženou - Františkou - má tři syny, Františka, Jana a Julka. A budou to nakonec právě Alois, František a Julek, kteří firmu po tatínkovi vezmou do svých rukou.

Pan František Otta, zakladatel firmy, umírá na začátku války - 25. května 1939. Firma teď patří jeho synům a má spoustu zaměstnanců. Válka je válka. Všeho nedostatek, strach a tajné shánění potravin a základních věcí. Ottova továrna ale nenechává svoje zaměstnance v nouzi. Dostávají peníze, výrobky zadarmo. Když na to přijde policie a tohle rozdávání z dobré vůle a úcty ke svým zaměstnancům mají majitelé továrny zakázáno, poradí si po svém. Jednoduše výrobky postaví na zem, a ať si teď jen každý vezme, kolik bude chtít. Na vlastní riziko tak potomci pana Otty pomáhali celou válku každému, kdo o to požádal, každému, kdo potřeboval. Poválečná odměna byla proto více než nespravedlivá.

Jak už jsme řekli, pan František Otta, zakladatel firmy, umírá na začátku války – 25. května 1939. Zažil smrt dvou synů, své první ženy... Nedožil se ale už naštěstí události, která by zasadila do jeho srdce ránu neméně hlubokou. Znárodnění továrny, na jejímž rozkvětu pracoval celý život. Prosperující a věhlasná firma, která byla budována s láskou k řemeslu a obrovskou snahou. Továrny, pomáhající za války stovkám lidí, s vždy příjemnými, milými a ochotnými majiteli, kteří pro tuto pomoc riskovali krk.

Chlouba města a výsledek poctivé celoživotní dřiny... Rok 1946... Znárodněno... Celá rodina pronásledována režimem, všechn majetek rodiny znárodněn, vnuk František Otta vězněn v Jáchymově a v Bytízu u Příbrami. Po revoluci byla továrna prodána a nikdo ji Ottům nevrátil, přesto, že se o ni stále ještě soudí. Firma Otta ztratila navždy mýdlo s ráčkem v nespravedlivých dějinách.

Jak krásně zní to slovo. „*Dobro...*“ Mezi námi je spousta hrdinů, kteří pomáhali, aniž by museli, hrdinů, na které by se nemělo zapomenout. Zachránili životy, pomohli v nouzi... Přesto o jejich velkých činech dnes už ví jen málokdo. Byla by škoda o nich nemluvit, nemyslíte...

V sépiovém nádechu vidím starého pána s kulatými brýlemi.

„Jsem šťasten, že mi bylo dopřáno dožítí se tohoto jubilea, a jsem nadmíru šťasten a spokojen, vidím – li, že závod odevzdal jsem v ruce synů, kteří se stejnou láskou, obětavostí a pílí snaží se dílo mé rozšířiti, zdokonaliti a vybudovati tak, jak toho dnešní poměry vyžadují.

Vytrvejme! Buďme věrni práci a svému státu!“